

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200590
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8819200590.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu S. C. K., B. so sídlom D. XX, XXX XX T., P.: XX XXX XXX, proti žalovanej M. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX, XXX XX T., o zaplatenie 3.417,22 Eur s prísl., odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 3Csp/33/2019-190 zo dňa 29. júna 2020, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby čo do zvyšku a v III. súvisiacom výroku o trovách konania a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3.417,22,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.417,22,- eur od 22.02.2019 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach po 150,- eur mesačne, ktoré splátky sú splatné vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca na adrese žalobcu pod následkami straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia.

II. Súd žalobu čo do zvyšku zamietla.

III. Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré trovy je povinná zaplatiť žalovaná a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 497, § 369 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 11, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom po 31.01.2013, § 255 ods. 2, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalovaná žiadosťou zo dňa XX.XX.XXXX požiadala právneho predchodcu žalobcu o uzatvorenie Q. zmluvy o bežnom účte. Na základe uvedenej žiadosti následne uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Q. zmluvu o bežnom účte č. XXXXXXXXXXXX a toho istého dňa aj M. ku zmluve o bežnom účte č. XXXXXXXXXXXX. Zmluvný vzťah založený touto zmluvou sa spravoval okrem iného aj ustanoveniami obsiahnutými vo Všeobecných obchodných podmienkach. Na základe zmluvy žalobca zriadil a viedol pre žalovanú bežný účet a poskytoval jej služby súvisiace s vedením účtu (najmä zúčtovanie hotovostných a bezhotovostných úhrad a inkás, elektronické bankovníctvo, vydanie a vedenie debetnej platobnej karty) s možnosťou poskytnutia úverového rámca k predmetnému účtu

formou povoleného prečerpania, ktorú žalovaná využila. Kreditné úročenie bolo upravené v bode 2.1 zmluvy a povolené prečerpanie bolo upravené v bode 1.4 Dodatku. Žalovaná istina predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovanej.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v predmetnom prípade ide o spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania s možnosťou prekročenia na bežnom účte s revolvingovým čerpaním a splácaním. Ide o bezúčelový úver s priebežným a opakovaným čerpaním úveru, vždy do výšky disponibilného zostatku úverového rámca. Prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie nezaplatenej istiny, ktorá predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovanej. Z prehľadu splácania vyplynulo, že žalovaná celkovo vyčerpala 112.393,04 Eur a uhradila 108.975,82 Eur, a keďže rozdiel medzi týmito transakciami predstavuje žalovanú sumu 3.417,22 Eur, čo do výšky žalovanej sumy, žalobu žalobcu uznal. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto ju zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania. Ďalším uplatneným nárokom bol úrok vo výške 17,90% ročne z nezaplatenej istiny od 22.02.2019 do zaplatenia. V tomto smere dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa splatnosti úveru, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Obo/143/1998, ako aj na obdobný názor vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne a Krajského súdu v Prešove. Vzhľadom na uvedené mal za to, že v časti zaplatenia úroku je potrebné žalobu zamietnuť. Vzhľadom na zlú finančnú a sociálnu situáciu žalovanej, ktorej zdravotný stav nedovoľuje zaplatiť celú istinu naraz, povolil zaplatiť dlh voči žalobcovi v splátkach a vo výške takej, ako určila sama žalovaná, a to pod hrozbou straty výhody splátok.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca mal v konaní úspech v časti o zaplatenie sumy 3.417,22 Eur s prísl., a neúspech len v nepatrnej časti, a to v časti riadnych úrokov vo výške 17,90%, čo pokladá za nepatrný neúspech. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobcovi tak patrí nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v rozsahu zamietnutej časti. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedol, že popri absencii právnych noriem obmedzujúcich predmetný nárok existuje množstvo zákonných ustanovení, z ktorých priamo, resp. výkladom vyplýva záver, podľa ktorého nárok veriteľa na dohodnutý zmluvný úrok nie je viazaný na zosplatenie dlhu, ale na vrátenie v rámci úveru poskytnutých peňažných prostriedkov. V tomto smere poukázal aj na viaceré ustanovenia Obchodného zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukázal na to, že úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka a ani prípadné zosplatenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Iný výklad by musel byť odôvodnený priamo príslušnými zákonnými ustanoveniami. Ďalej poukázal na znenie dôvodovej správy k zákonu č. 106/2014 Z. z. ako aj na rozhodnutia krajských súdov v obdobných veciach. Osobitne poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR a Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019, na základe čoho považuje právnu otázku nároku veriteľa na zmluvný úrok za definitívne vyriešenú. Ďalej poukázal na to, že výška úroku pri nepovolenom debete na účte bola upravená priamo v zmluve a svoju informačnú povinnosť, ktorou zákon podmieňuje možnosť uplatnenia úroku z prekročenia si nepochybne splnil, a to odovzdaním a zverejnením Všeobecných obchodných podmienok ako aj výšky úrokových sadzieb, zasielaním výpisov z účtu a uvedením údajov v internetbakingu. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu a zároveň, aby mu priznal aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplateného súdneho poplatku.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko

s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

10. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Odvolací súd má za to, že došlo k naplneniu tejto odvolacej námietky, pretože súd prvej inštancie síce aplikoval správny právny predpis, ale tento nesprávne interpretoval.

11. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Rámcová zmluva o bežnom účte je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

12. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v prevyšujúcej časti z dôvodu, že žalobcovi ako veriteľovi prináležia zmluvné úroky len do dňa zosplatnenia úveru, a po tomto dni už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Odvolací súd konštatuje, že v tomto smere vzhladol odvolanie žalobcu ako dôvodné, a to vzhľadom na už ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR v tejto otázke.

13. Vo vzťahu k pojmu ustálená rozhodovacia prax poukazuje odvolací súd na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 10/2021 zo dňa 25.02.2021, kde Najvyšší súd SR v bode 11. odôvodnenia uviedol, že: „V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 C.s.p.) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali.“ Vo vzťahu k uvedenému pojmu zaujal obiter dictum stanovisko aj Ústavný súd SR vo veci sp. zn. I. ÚS 51/2020-50 zo dňa 09.06.2020 nasledovne: „Inak povedané, pokiaľ nejde o rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (relevantné sú aj staršie zbierky, pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 29/2017 z 24. januára 2018), tak možno za ustálenú prax považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady, a to (i) buď je tento názor vyjadrený opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach, alebo (ii) názor je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t. j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho názoru vo viacerých ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia, malo by ísť o „viacero“ takýchto rozhodnutí.“

14. Odvolací súd dáva do pozornosti, že Najvyšší súd SR sa otázkou nároku na zaplatenie zmluvného úroku po zosplatnení zaoberal už v rozhodnutiach sp. zn. 6 Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019, sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16.02.2020, 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 2 Cdo 115/2019 zo dňa 30.06.2020, sp. zn. 3 Cdo 1/2020 zo dňa 25.08.2020, sp. zn. 8 Cdo 135/2020 zo dňa 26.08.2020, sp. zn. 3 Cdo 35/2020 zo dňa 24.09.2020, sp. zn. 6 Cdo 56/2020 zo dňa 28.10.2020, sp. zn. 2 Cdo 83/2020 zo dňa 29.10.2020, sp. zn. 7 Cdo 186/2020 zo dňa 25.11.2020, sp. zn. 4 Cdo 10/2021 zo dňa 25.02.2021 a napokon aj v R 5/2021, v ktorých jednotne dospel k záveru, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi prináleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti zaplatil dlžník ako cenu peňazí. Z uvedeného je zrejme, že takto prezentovaný právny názor je

už ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Odvolaciemu súdu tak v tomto smere neostávalo nič iné, ako rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavej časti zrušiť, lebo ten pri svojom rozhodovaní o tomto nároku žalobcu nevzal do úvahy už ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku III. o trovách konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 C.s.p..

16. Úlohou súdu prvej inštancie tak bude znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom - opätovne posúdiť nárok žalobcu na zmluvný úrok vo výške 17,90% ročne z nezaplatenej istiny od 22.02.2019 do zaplatenia, vysporiadať sa námietkami žalobcu (rozhodovacia prax dovolacieho súdu) - následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2, 3 C.s.p. aj náležite odôvodniť.

17. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).